

Plan mot kränkande behandling

Stångå förskola

Ansvarig rektor: Emma Sundqvist

Giltighetstid: 2023-12-01 – 2024-11-30

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn/elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en likabehandlingsplan är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn, personal och vårdnadshavare.

2. Vision och arbetssätt

På vår förskola ska det råda en trygg och trivsamt stämning. All personal ska ha insikt om allas lika värden. Barn och föräldrar ska med glädje och förväntan gå till en verksamhet präglad av trygghet, respekt och ansvar. Den gemensamma värdegrunden ska genomsyra hela verksamheten på förskolan. Alla inom förskolan ska känna till och verka för att värdegrundsfrågor och förskolans regler följs och hålls levande. Vi tror på det goda mötet, oavsett om det är barn, vårdnadshavare eller kollega vi möter. Förhållningssättet ska vara positivt, respektfullt och lösningsinriktat.

3. Kartläggning av risker

Risk/riskområde	Underlag som identifierat risk (gärna flera källor)	Antagande om orsak(er)
Där många barn samlas (inomhus)	Kartläggning, STELLA	Pedagoger som inte följer det som är bestämt kring organisation och fördelning av barn & personal. Alt personalbrist.
Där många barn samlas (utomhus)	Kartläggning, STELLA	Pedagoger som inte följer det som är bestämt kring organisation och fördelning av barn & personal. Alt personalbrist.
När pedagoger inte är där barnen är, ser och hör	Kartläggning, STELLA	Pedagoger som inte följer det som är bestämt kring organisation och fördelning av barn & personal. Alt personalbrist.

4. Utvärdering av genomförda insatser

Planerad insats	Resultat av insatsen	Utvärdering av insatsen
Barnen är i mindre grupper under dagen, både inom- och utomhus	I varje organisation finns en tydlig plan för hur barngruppen ska delas upp under dagen, både inom- och utomhus	Det blir lättare för barnen i mindre grupp, det har gjort skillnad när barnen får vara i mindre sammanhang.

Pedagogerna behöver jobba för att skapa en god relation till alla barn. Alla pedagoger ska lära sig alla barns namn och vi strävar efter att alla barn ska kunna namnen på övriga barn på förskolan.	Alla pedagoger arbetar aktivt för att skapa en god relation till alla barn och alla vårdnadshavare.	Det är svårare för de pedagoger som jobbat deltid att skapa relationer med alla barn och vårdnadshavare. För de som jobbar heltid märks det skillnad, barnen har blivit tryggare med fler vuxna på förskolan.
Kommunikation mellan pedagoger, ex: "Jag går dit för där är det många" "Kan du gå dit för där behövs det stöttning"	Vuxna är där barnen är i större utsträckning än tidigare.	Genom att prata om det går det enklare att kommunicera om dessa saker.

5. Handlingsplan: mål och åtgärder

Mål med åtgärden	Konkreta åtgärder	Effekter som vi vill uppnå med åtgärden	Hur uppföljningen ska ske • Ansvarig för åtgärden • Datum när åtgärderna ska vara genomförda
Lustfyllda måltider med återhämtning för barn och vuxna	Arbete med värdegrund, hur ska en måltid utan risk för kränkningar gå till.	Lustfyllda måltider med återhämtning för barn och vuxna	Uppföljning apt vt-24
Vuxna som har mod att säga till sin kollega när något inte känns okej utifrån värdegrunden.	Arbete med värdegrund, och barns rätt	Vuxna som har mod att säga till sin kollega när något inte känns okej utifrån värdegrunden.	Uppföljning medarbetarsamtal & APT vt-24
Vuxna som rör sig över gården och är där barnen är	Vi påminner varandra om att röra sig över gården. Vi är där barnen är.	Vuxna som är när- och härvarande i barnens lek.	Uppföljning medarbetarsamtal & APT vt-24
Vuxna som är där barnen är (inomhus)	Vi ser till att fördela oss i olika rum inne på avdelningen.	Vuxna som är där barnen är (inomhus)	Uppföljning medarbetarsamtal & APT vt-24

6. Delaktighet

Under höstterminen 2023 har familjedaghemmen tillsammans med våra förskolor jobbat med värdegrundsfrågor utifrån barnkonventionen och våra styrdokument. Utifrån barnens ålder och mognad jobbar vi med värdegrunden samt gemensamma regler. Vi jobbar med barngruppen, pratar om hur man är en bra kompis och förtydligar detta med stödbilder.

7. Förankring

Plan mot kränkande behandling ska vara ett levande dokument i familjedaghemmens arbete. Det är ingen punktinsats utan måste förankras så det ingår i det vardagliga arbetet. Genom att

arbeta med dessa frågor på kvällsmöten och apt blir pedagogerna delaktiga. Planen ska lyftas kontinuerligt under läsåret för att säkerställa att ”vi gör det vi sagt att vi gör”. Uppföljning på apt under vårterminen 2024. Familjedaghemmen ansvarar för att jobba med värdegrundsfrågor med barnen utifrån deras ålder och mognad. Planen kommer även skickas ut till alla vårdnadshavare. Vi jobbar kontinuerligt med inkomna ärenden i STELLA och lägger till mål eller åtgärder i planen om behovet uppstår.

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar elev/barn

- Rektor eller biträdande rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
- Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter

Rutiner för att utreda, åtgärda och dokumentera när barn kränker barn

- Personal agerar omedelbart när man ser/får kännedom om att kränkning eller diskriminering skett, reder ut situationen och meddelar vårdnadshavare.
  - Upprättar en individuell handlingsplan.
  - Observation
  - Kartläggning
  - Främjande arbete genom bl.a. samtal med barngruppen.
  - Förebyggande arbete genom bl.a. positiv förstärkning av gott kamratskap.
  - Uppföljning genom samtal i arbetslaget.
-

Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet, det vill säga tillhörande kvinnligt eller manligt kön. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

- Könsöverskridande identitet eller uttryck

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

- Etnisk tillhörighet

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Skolan/förskolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- Religion eller annan trosuppfattning

Skolan/förskolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddhism, ateism eller agnosticism.

- Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller begåvningsmässiga och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel- och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. *Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshinder.*

- Sexuell läggning

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- Ålder

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, anpassad grundskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom att likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekats tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet *sexuella trakasserier* innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Anm.: Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan till exempel ske genom skolans regler, undervisning och läroböcker.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

- Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

